

דף כז.

עין משפט ג.

יו"ד סימן רחצ פעיף א

א. אין איסור כלאים אלא בצמר רחלים ואילים עם פשתן^ז, אבל צמר גמלים וצמר ארנבת ונוצה של עיזים וכל שאר המינים מותרים בפשתן.

ה"ה קנבוס וצמר גפן ושאר המינים מותרים עם צמר רחלים ואילים, וחכמים אסרו המשי עם צמר מפני מראית העין לפי שדומה לפשתים. היום שהמשי מצוי והכל מכירים בו ע"כ אין בו איסור מראית העין^ח עם צמר.

א. ב. כלך שהוא מין שגדל בכרכי הים על האבנים שבים ודומה לצמר ג"כ אסרוהו חכמים עם פשתן, משום מראית העין.

דף כז:

עין משפט א. ב. ג.

או"ח סימן ט פעיפים א ב ג.

א. אין חייב בציצית מן התורה^ט אלא בגד פשתים או של צמר רחלים, אבל משאר מינים אין חייבים אלא מדרבנן.

הגה: וי"א דבכלם חייבים מן התורה^י.

ז. ממשנה ריש פ"ט דכלאים, ובירושלמי למדו אותו מפסוק שאין קרוי צמר אלא צמר אילים בלבד.

ח. עיין פ"ת ס"ק א' דהא קיי"ל שכל דבר שנאסר אף שניטל הטעם צריך מנין אחר להתירו.

ט. מנחות ל"ט וכרב נחמן, וה"ה מצמר אילים חייבת. ב"י. אבל של עיזים נוצה נקראת, ושל גמלים אע"פ שנקרא צמר גמלים וכן בצמר ארנבים מ"מ לא נקרא צמר סתם אלא על של רחלים או אילים, ב"י. ואם ערבם ביחד הולכים אחר הרוב אם הוא רחלים או אילים חייבת מן התורה. ובמחצה על מחצה אזלינן לחומרא, כה"ח אות ד'.

י. תוס' מנחות ל"ט ורא"ש וסמ"ג, אבל הר"ף ורמב"ם פסקו כרב נחמן דדוקא צמר רחלים וכך פסק מר"ן השו"ע.

ב. ציציות של פשתים או של צמר פוטרים בכל מיני בגדים, חוץ משל פשתים לצמר או צמר לפשתים בזמן הזה שאין לנו תכלת שאז הם כלאים.

הגה: וי"א שאין לעשות כלל ציצית כ של פשתים וכך נהגו.

ג. ציציות משאר מינים אינם פוטרים אלא במינם כגון משי למשי וצמר גפן לצמר גפן^ל, אבל שלא במינם אינם פוטרים. הטיל בטלית של שאר מינים קצת ציציות ממינו וקצת מצמר או פשתים, יש להסתפק בו.

עין משפט ד.ה. או"ח סימן יז סעיף א

א. סומא חייב בציצית^מ, הגם שכתוב "וראיתם אותו" נתרבה מאשר תכסה בה, והפסוק "וראיתם אותו" בא למעט כסות לילה.

או"ח סימן יח סעיף א

א. לילה לאו זמן ציצית הוא^נ דכתיב "וראיתם אותו". ולהרמב"ם כל מה שלובש בלילה פטור^ס אפי' הוא מיוחד ליום, ומה שלובש ביום חייב גם במיוחד ללילה, ולהרא"ש כסות המיוחד ללילה פטור אפי'

כ. כדי שלא יבא להטילו בבגד צמר בזמן הזה שאין לנו תכלת, ומר"ן השו"ע כתב דין זה בסעיף ו'.

ל. ולכתחלה יטיל בהם רק ציציות מצמר לצאת ממחלוקת בזה ועיין בכה"ח אות ה' ואות ז'.

מ. מנחות מ"ג ע"ב, ופשוט שיכול לברך אך יבדוק אותם תחלה במשמוש ידיו או יבקש מאחר לבדקם, וכן המנהג, ולא אמרינן ספק ברכות להקל הואיל שיש פוטרים אותו, דבמקום מנהג לא אמרינן סב"ל, כה"ח אות ב'.

נ. מנחות מ"ג וכו"ש, ומ"מ מותר לצאת לר"ה בליל שבת עם הטלית ולא הוי משאוי שהציציות הוי נוי ותכשיט לבגד, ב"י.

ס. מ"מ גם לרמב"ם מותר להטיל ציציות בלילה לבגד יום ולא הוי תומ"ה דזמן ממילא קאתי, פרמ"ג במש"ז אות א', וכה"ח אות ב'.

אם הטיל ציציות בשבת אם בשוגג כשרים, אבל במזיד יש לעיין בזה פרמ"ג, כה"ח אות ג'.

כסות יום שיחדו ללילה וחזר ויחדו ליום כשר ויכול לברך עליו ואין בזה תומ"ה. ועיין בעוד ספיקות של הפמ"ג שם.

ביום, וכסות המיוחד ביום הייב גם בלילה.

הגה: וספק ברכות להקל ע"כ אין לברך עליו **ע** אלא כשלושב ביום ומיוחד ליום **פ**, ואחר תפלת ערבית **צ** אע"פ שעדיין יום אין לברך עליו.

הגה: ובליל יום הכפורים יתעטף בעוד היום ויברך **ק** עליו.

עין משפט ו. או"ח סימן תרכט סעיף ד

ד. סיכך בפישתן שלא נידק ולא נופץ כשרה **ר** דעץ בעלמא הוא, אבל אם נידק ונופץ פסולה **ש**.

ע. והיכא שיש ספק ספיקא במילי דברכות י"א דמברכים כ"כ בתה"ד סי' ל"ז, וי"א דאין לברך גם בספק ספיקא ורק בשלש ספיקות מברכים, ועיין בכה"ח אות ז'. וכתב החיד"א דקיי"ל ספק ברכות להקל אפי' נגד מר"ן וע"כ אין מברכין וכמו שכתב הרמ"א, ועיין בכה"ח אות ז'.

פ. ה"ה אם מיוחד ליום וגם ללילה, ולובשו ביום, ודלא כהב"ח, כה"ח אות ח'. ודוקא לענין ברכה משום ספק ברכות אבל להטיל בו ציצית יש להחמיר באיסורי תורה כחומרת ב' הסברות דהיינו להטיל בכסות המיוחד ליום ולילה, אף אם לובשו בלילה וכדעת הרא"ש, וכן להטיל ציצית אפי' לכסות המיוחד ללילה אם לובשו ביום כדעת הרמב"ם, וכן דעת המ"א בס"ק ג'. ועיין בכה"ח אות ט'.

צ. מי ששכח או הזיד ולא נתעטף כל היום בטלית, אחר ערבית ג"כ יתעטף בלא ברכה. ובהענין צבור שמתעטפים בטלית ותפילין במנחה כשמגיעים לברכו יסיר הטלית והתפילין דלילה לאו זמן ציצית ותפילין וכך היה נוהג האר"י ז"ל, הגם שיש שמשאירים אותם, ועיין בכה"ח אות י"א. ועיין באות י"ב ג"כ מש"כ דאסור להשאר מעוטף בטלית ותפילין אחר צה"כ.

ק. אבל במוצאי יוה"כ יוציא הטלית בצה"כ או בערבית כיון שנסתלקה ההארה של יוה"כ וכמו בכל הלילות שאין לובשים טלית בלילה, כה"ח אות ט"ו.

ר. משמע אפי' שרוי במים מותר אך יש מחמירין בשרוי ולכתחלה יש לחוש. מ"ב אות י"א.

ש. אפי' שעדיין אינו מקבל טומאה מ"מ מאחר שקרוב הוא לטווחו ויקבל טומאה גזרו בו רבנן. כ"כ הר"ן. והרמב"ם כתב כיון שנשתנה צורתו כאילו אינו מגידולי קרקע. והראב"ד כתב כיון שאניצי פשתן ראויים לתת אותם בכרים וכסתות מקבלים טומאה ע"י דבר אחר. ב"י. מ"א ס"ק ג'.

שאר הדברים היוצאים מן העץ כגון צמר גפן וקנבוס אפי' שדק אותם ונפצן אין עליהם תורת טומאה כלל וכשרין לסיכוך, ולא גזרו חכמים אלא בצמר ופשתים, כ"כ הרי"ז, אבל לדעת הרמב"ם ולהראב"ד אף הצמר גפן וקנבוס פסול אחרי שדק ונפץ אותם כיון שנשתנה צורתו או מטעם שראויים לתת אותם בכרים וכסתות. מ"ב אות י"ב.

ולפי טעמו של הראב"ד יראה דאין מסככין בתבן כיון שראוי לתת אותו בכרים וכסתות. כה"ח אות כ"ג.

עין משפט זז.

או"ח סימן רפד סעיף א

א. אין עושין פתילה לנר שבת מדבר שהאור אינו נאחז בו והשלהבת קופצת^ה, כגון מצמר ושער וכיוצא אלא מדבר שהאור נתלה בהם כגון צמר גפן וקנבוס^א והדומה.

הגה: אם הדליק בדברים האסורים, אסור להשתמש לאורו^ב.

וי"א דאם יש נר אחד מדברים המותרים מותר להשתמש לאור האחרים^ג, וכל דבר שאפשר לעשות בלא נר^ד מותר לעשותו לאור הנרות האסורים, ולצורך שבת יש להקל בדיעבד.

ת. שבת כ', וטעם פסול השמנים והפתילות שאין מאירין יפה וחיישינן שמא יטה הכלי שיבא השמן אל הפתילה וידלק יפה ונמצא מבעיר בשבת, ט"ז ס"ק א'.

א. וטוב להחמיר שלא להדליק בקנבוס כי יש מחמירים בזה, כה"ח אות ג'.

ב. וא"כ צריך לצאת מהחדר, אבל מדברי הרמב"ם משמע דאינו מחוייב לצאת. כה"ח אות ד'.

ואפי' תשיש שא"צ עיון אסור להשתמש לאורו, מ"א ס"ק א'. ולדעה זו אסור ללמוד או להשתמש לאורו גם אם יש אדם אחר שיזכירו, ט"ז בסי' תרע"ג ס"ק ד'.

ג. ורוב הפוסקים חולקים על זה וכך היא דעת הטור והשו"ע.

ד. כגון למשוך יין מן המרתף, מ"א ס"ק ג'.